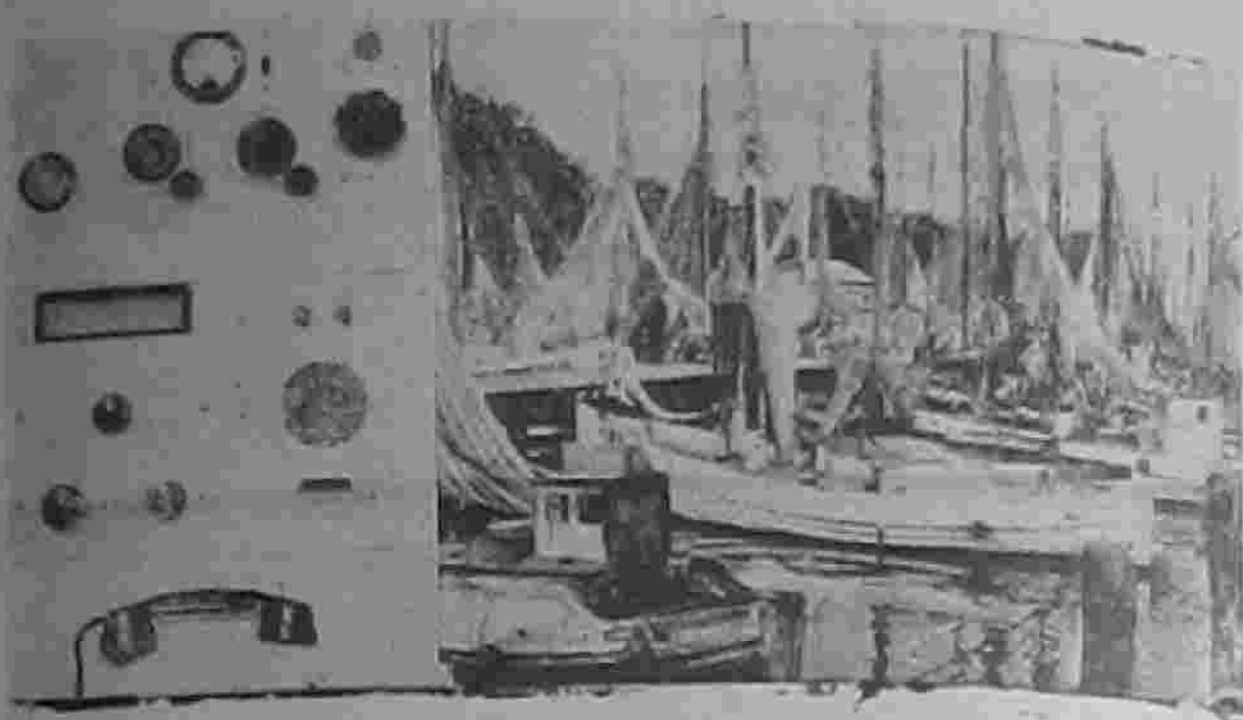

Radiotelefon på fiskebåtarna.

Statsbidrag för anskaffningen. — Mottagaren kan användas även för radlopejling.

Apparat för trådlös telefoni av den typ som är avsedd för fiskefartyg, räddnings- och livbåtar m. m. Därvid fiskebåtar klara att gå till sjöss.

Sedan urminnes tid ha fiskarbefolkningens kvinnor i storm och hårt väder sökt sig ned till stranden för att spana ut över havet efter maken, hjärtevännan eller sonen. För framtiden komma dess bättre de ångestfyllda timmarna där, ofta fyllda av dramatisk spänning, att besparas dem. Långt innan den väntades segel kan skönjas mot horisonten har han numera möjlighet att meddela sina kära i land, när han kan räknas inträffa. Bli han stormdriven, råkar ut för motor- eller annan skada kan han med avgivande av noggrann positionsbestämning rekvidrera hjälp och detsamma är fallet om olyckshändelse eller sjukdom ombord göra läkarens bistånd av nöden. Går allt sin gilla gång kan han förhöra sig om väderleksutsiktterna, ta del av fisknoteringarna, ja, t. o. m. göra upp om avsättningen av sin fångst medan han befinner sig långt ute till havs.

Detta är kontentan av de försök som på sistone företagits från fiskebåten Betty av Hörnö. För cirka två månader sedan installerades ombord därpå, berättar byrådirektör A. S. Litström i Telegrafverket, en anläggning för radiotelefon. Proven därmed ha utfallit till full belåtenhet. Det visade sig möjligt att utan minsta svårighet utväxla tydliga samtal med fartyget via närmaste kustradiostation, även när det befann sig 100—150 km. därifrån.

F. n. äro 15 fiskebåtsstationer under tillverkning vid Standard Radiofabrik i Ulvsunda. En del av dessa äro emellertid avsedda för livbåtar på Svenska Amerikalinjens fartyg och vissa lots- samt livräddningsbåtar, det dröjer därför ännu något innan fiskeflottans intressen kunna tillgodoses. Så småningom komma dock alla dess enheter att bjudas tillfälle att skaffa sig Standards anläggning för radiotelefon. På grund av det stora sociala och ekonomiska intresse detta måste tillmätas kommer statsbidrag att lämnas för 25 proc. av anskaffningskostnaderna. Priset för anläggningen ställer sig f. n. på 1,200 kronor, varav köparen således har att gälla endast 900 kr. Härtill kommer 30 å 40 kr. för antenn och eventuell jordledningsplåt.

Den anläggning som installerades ombord på Betty av Hörnö har en sändare med en effekt av 15 watt och sex olika våglängder. Mottagaren som är utförd så att den kan användas även för radlopejling, vilket t. ex. under tjocka är en ovärderlig tillgång, utgöres av en fyra rørs Superheterodyn. Apparaten är försedd med en mikrotelefon av normaltyp. Sedan förbindelse etablerats med närmaste kustradiostation, något som inte erfordrar mer än ett par ytterst enkla handgrepp, kan man tala och höra därigenom precis som vid ett vanligt telefonsamtal i land. Det kräves därför inte någon som helst teknisk färdighet eller utbildning för att begagna sig av anläggningen. Som kraftkälla fungerar Betty's belysningsbatteri. Strömförbrukningen för mottagaren är t. o. m. så ringa att ett vanligt torrbatteri är tillräckligt för driften.

Fiskebåtsradions princip är i övrigt densamma som ligger till grund för ordningsmaktens nyaste hjälpmedel i vårt land, polisradion. Stockholmspolisens, som för några månader sedan började använda sig av radiopatruller har på grund av de positiva resultat proven därmed givit i dagarna beslutat utöka sin bilpark med sex nya radiobilar. I Göteborg och Norrköping har polismyndigheterna redan tidigare haft radiobilar till sitt förfogande. Säkert kommer det inte att dröja länge innan de få efterföljare landet runt. En tidsfråga är det väl också bara, när radiotelefonen ställes till brandväsendets tjänst. Det säger sig självt vad det betydere att en brandkårsbil förfogar över egen sändare och mottagare framför allt när brandplatser är avlägsna och saknar telefonförbindelse. Den röda hanens härjningar inom skogsdistrikten under försommaren ha vidare starkt aktualiserat önskemålet om vaktornens utrustande med radiotelefonanläggningar. Betydande förluster torde härigenom kunna besparas den svenska folkförmögenheten.

Praktiskt taget föreligger inget hinder för att radiotelefonen skall kunna utnyttjas även av handeln och industrin.

Utomlands föreligger redan möjligheten att under en tågresa träda i förbindelse med sitt kontor eller hem samt att bli påringd därifrån. På vissa ångare, bl. a. Gotlandsbåtarna, har detta länge varit fallet.

Av största värde torde radiotelefonen bliva för befolkningen på avlägsna öar eller i gles befolkade obygder, då kostnaderna skulle ställa sig alltför höga att dra ledningar eller kablar. Den bryter bl. a. fyrvaktarens isolering från yttervärlden, ett sekelgammalt önskemål som tack vare den moderna teknikens utveckling nu kan tillgodoses.

Skogsägarnit

ofta farligt
för det vilda.

Djuren vantrivas i alltför »snygga» marker.

Villebrådet har urgammal rätt att behå våra skogar, och denna rätt får ej ifrågasättas. En måttlig viltstam går att förena med god skogsvård. Men det kräves ökad förståelse härifrån de aktiva skogsmännens sida.

Den svenska småviltstammen är på stark tillbakagång. Detta gäller ej minst de villebrådsarter, som uppehålla och livnära sig i våra skogar. Sålunda är tillgången på skogshare klen, på sina håll urusel. Tjandern är numera en sällsynt förekomst i många skogar, där den for uppehåll sig i väldiga skaror. Förekomst av orre omtalas som en märkvärdighet, och järpstammen är ojämn och svag.

Den direkta orsaken till denna skogarnas fattigdom på småvilt är svår att angiva, förklarar Svenska skogsvårdsföreningens organ. Förmodligen samverka en serie faktorer i vårt kulturland till försämringen av villebrådets möjligheter till skydd och föda. Naturligt nog angives jägaren som syndabocken nummer ett. Säkert har han sin stora del i misförhållandena, men det finns många stora skogsområden, där rationell jaktvård bedrivits i årtionden och där ändå småviltstammen alltmer decimerats. Det nutida skogsbruket misstänkliggöres starkt som villebrådets fiende, och mycket talar även för att vi här ha att söka en av de allvarligaste anledningarna till småviltstammens tillbakagång. Inom det rationella skogsbrukets ram kan emellertid mycket göras för det vildas trivsel och artbestånd utan att inkomsterna från skogen därmed behöva minskas nämnvärt.

Förekomst av vatten i skogsmarken är av fundamental betydelse för skogens djurliv. Utdikning av försumpade skogsmarker utgör en viktig del av arbetet att öka den produktiva skogsmarksarealen, men mängden gång dikas smärre kärr och mossar, för vilka båtnaden av dikningen är tvivelaktig. Just sådana mindre, försumpade områden böra lämnas orörda till villebrådets fromma. Kanske kan det även för skogen vara nyttigt att under torra somrar ha tillgång till sådana små vattenreserver.

Villebrådet tycks trivas bäst i skogsmarker med stor variation på träslag och buskvegetation. Städningsseriet kan åstadkomma ett otroligt avbräck på det vildas matsedel och skapa vantrevnad för djuren. Enbuskan hör till villebrådets medicinalväxter men är ofta olyckligt utsatt för markägarens nit att få det »snyggt» i skogen. Kvarlämnade grenar och ris efter avverkning göra det alltid lättare för småviltet att föda och skydda sina ungar, och skogen mår också bra av en måttlig markgodning.

En vidgad förståelse bland skogsmännens för önskvärdheten av att inom skogsbruket skapa bättre betingelser för viltstammen är säkert möjlig. En för det vildas trivsel och fortbestånd vidsynt arbetsledning bland våra större skogsägare och hos skogsvårdsstyrelserna bör kunna ge sina stämpingsförrättare instruktioner i tillhörande frögör. Stämpingsyxan kan bli vårt förnämsta redskap även i viltvårdens tjänst utan att skogsvårdens krav därmed behöva åsidosättas. Det är säkert bäst att gå fram på upplysningens väg. Ledningen för lantbruks- och lantmannaskolorna bör snarast sätta in ämnet viltvård på ordinarie plats i läroplanen. (TT Spec.)